

popijevke koje i danas Božji narod sela pjeva punim grlom i otvorena srca.

Ovi reci napisani su uspomeni na dane i godine kad je Ivan Toplek sve svoje slobodno vrijeme posvetio crkvenoj glazbi temeljenoj na cecilijanskim idejama, na mladića koji je na polju kulturnih djelatnosti u selu bio ravan učitelju, koji je svojom marljivošću u učenju orguljanja postigao vještinu da je s lakoćom svirao Bachove fuge i preludije, koji je bio suorganizator svih predratnih vjerskih i kulturnih svečanosti u selu. Neka nas podsjeti na čestite seljačke mladiće i djevojke koji su u znoju lica svoga obrađivali zemlju hraniteljicu, i kojima nikakva odricanja i žrtve nisu bile teške kad je bio u pitanju Bog, vjera i hrvatski narod.

BILJEŠKE

1. Usmena izjava Antuna Radeka, suosnivača zbora i tajnika SKOM-a u selu.
2. O. Bono Rendulić rođen je u Bogdanovcima (Vukovar), 15. listopada 1908. od oca Pavla i majke Marije r. Matijašević. U franjevački red stupio je 1925. godine. 4. listopada 1934. bio je zaređen za svećenika. 1936. dolazi u Čakovec za vjeroučitelja i postaje duhovni vođa skomašima. 1939. odlazi u Požegu. Umire 1973. u Bogdanovcima.
O. Rikard Ribić rođen je u Biškupcu (Varaždin), 19. prosinca 1909. od oca Blaža i Majke Katarine r. Leskovec. U franjevački red stupio je 1924. godine. 4. listopada 1934. bio je zaređen za svećenika. 1935. dolazi u Čakovec za orguljaša, zborovodu i vjeroučitelja. 1939. odlazi u Zagreb za magistra bogoslova. Komunisti ga ubijaju u karlovačkom zatvoru na Petrovo i Pavlovo 1945.
3. Usmena izjava Josipa Munczija, pjevača i kroničara zbora Branimir.

PRIJAVE ZA KLASIFIKACIJSKE ISPITE, KLASIFIKACIJSKI ISPITI I UPISI NA INSTITUT ZA CRKVENU GLAZBU "ALBE VIDAKOVIĆ" KBF U ZAGREBU

PRIJAVE ZA KLASIFIKACIJSKI ISPIT: Prijave se primaju u Tajništvu Instituta svaki dan osim subote od 16-18 sati od 30. lipnja do 15. srpnja za I. rok i od 15. do 18. rujna za II. rok.

Dokumenti potrebni za prijavu:

- a) fotokopija Domovnice
- b) izvod iz matične knjige rođenih
- c) svjedodžbu o završnom ispitu (maturi) i svjedodžbe svih razreda srednje škole u četverogodišnjem trajanju
- d) prijave za upis (dobiju se u studentskoj referadi Instituta.)
- e) krsni list
- f) preporuku župnika ili redovničkog poglavara.

KLASIFIKACIJSKI ISPITI: Prvi rok: 6. IX. u 9 sati
Drugi rok: 22. IX. u 9 sati

UPISI NA INSTITUT:

Prvi rok: 12-15. IX. od 16 do 18 sati
Drugi rok: 26. do 29. IX. od 16 do 18 sati

Duhovno-glazbeno blago iz Hercegovine

Ostale korizmene popijevke

Don Niko Luburić, Mostar

(Nastavak)

Najsadržajnije i najopširnije o korizmi govori pjesma *Oj nediljo ti si sveta*. Pjesmu sam često slušao i zapisao u mom rodnom mjestu Studencima kod Ljubuškog, a pjevala ju je Ruža Luburić pok. Ante. U nedjelju u mnogim crkvama:

*...slavna Gospa kleči,
Iza svega srca ječi.
Suze nori, prsi lomi.*

Sveti Pero i Nikola pitaju je za razloge njezine boli. Ona pati zbog gubitka jedinoga Sina kojega su džudije (pogrđni naziv za Židove) ukrale, okrunile trnovom krunom, razapele i srce probole. Nakon toga se i nebesa otvaraju, zvona zvone, a slavno okrunjena Marija se razgovara s Bogom. Ona izričito spominje korizmu koju povezuje s molitvom:

*Ko bi ovu mol molija,
Mol molija i umija
U korizmi svakog petka.*

Sve dosada spomenute i djelomično obrađene pjesme, kako smo vidjeli, tematiziraju one činjenice koje se intenzivnije promišljaju i žive u korizmi: muka i smrt Isusova, Marijine patnje, njezin odlazak na grob Isusov, Isusovo uskrsnuće, Marijina molitva svetom križu, njena spremnost na žrtvu, poziv na molitvu, post i pokoru, poziv na razmišljanje o prolaznosti ljudske egzistencije, Kristova upozorenja na grijeh kršćana, molitve za milost, molitve anđelu čuvaru, konačni sud, odbacivanje grijeha kletve Isusom, njegovom mukom i ranom, poistovjećivanje mučenika s ispaćenim i ranjenim Isusom. Upravo zbog ovih identificiranih tema držim opravdanim da se ove pjesme ubrajaju u korizmene popijevke, premda sve nisu jednako nabijene korizmenom tematikom.

Ima, međutim, nekoliko pjesama koje u sebi nose vrlo malo korizmenih elemenata, ali se i one pjevaju u korizmi. Jedna od njih je pjesma *O Isuse, devlet moj*. *Devlet* je riječ turskog podrijetla, a označava carstvo, moć, gospodstvo, sreću. Pjesma izražava jaki doživljaj sigurnosti i spašenosti uz Isusa ("pri Tebi je život moj"), obnovu života vezanu uz praštanje i pobjedu nad strahom. Na toj crti možemo shvatiti i Isusa "gvardijana" (simpatična reminiscencija na franjevačku prisutnost u Hercegovini), pri čemu se ta "gvardijanska" ili čuvarska

funkcija proteže na Isusovu majku. Nejasna je slijedeća strofa koja kao da sugerira Marijino majčinstvo koje se odnosi na Ivana. U krštenju koje se moli od Ivana svakako se zrcali kršćansko krštenje "Radi Boga i vjere. Svemu puku na veselje, mrtvim dušam' na spasenje" je kao nagrada onima koji budu slijedili Ivanovo krštenje obraćenja. "Spasi, Bože, duše naše, Kano sveto Tijelo vaše", je puno povjerenje u Isusovu božansku moć i milosrđe.

Ako se u pjesmi *O Isuse, devlet moj* motiv obnove života s pravom može svrstati među korizmene duhovne aktivnosti, takav ili sličan motiv nemamo u pjesmi *O Isuse, mog spomena*. Pjesma je vrlo nerazumljiva pa ju je teško ispravno tumačiti. Jasno je da duša čezne za Isusom:

*Isuse, di si kaži,
Tebe moja duša traži.*

Baš ova dva stiha podsjećaju na distih koji čini pjesmu: *O Isuse, željo moja*:

*O Isuse, željo moja,
Tebe želi duša moja.*

14. Prvi stih popijevke: OJ NEDILJO, TI SI SVETA
(Posebni naslov):

PJEVAČ:

Ime i prezime: RUŽA LUBURIĆ

Starost: 73 godine

Zvanje: domaćica

Rodom iz: Studenci

Ostali podaci o pjevaču: Kći pok. Ante (Brke)

ZAPIS:

Nadnevak: 29. travnja 1993. godine

Mjesto: Studenci

Pokrajina: Hercegovina

Ime zapisivača: Niko Luburić, svećenik mostarske biskupije

Tiskano (da - ne): ne

♩ = 120

Oj ne-di-ljo, ti si sve-ta,
ti si sve-ta i pre-sve-ta.

Oj nediljo, ti si sveta,
Ti si sveta i presveta,
U tebi su mloge crkve,
Mloge crkve sagrađene,

Sve su križon iskrižane,
Svetim uljem pomazane.
Tute slavna Gospa kleči,
Iza svega srca ječi.
Suze nori, prsi lomi,
Tud navrvi sveti Pero,
Sveti Pero i Nikola,
Sveti Pero progovara:
"Šta je tebi, Gospe slavna,
Što na kolin svetin klečiš,
Iza svega srca ječiš,
Suze noriš prsi lomiš?"
Slavna Gospa progovara:
"Prođi me se, sveti Pero,
Sveti Pero i Nikola,
Kako ne ću tužna klečat,
Iza svega srca ječat?
Ja imado jednog Sinka,
Jednog Sinka, svega svita,
Ponajvišeg, ponajlišeg,
Ovnoć džudje dolaziše
Pa mi Sinka ukradoše,
Ukradoše prikradoše
I na muke postavljaje."
Slavna glava Isusova
Na kojoj je slavna kruna,
Slavnu krunu skidivaju,
A trnovu nabijaju,
Nabiše je sa svi strana
Dok mu dođe do moždana,
Slavne ruke Isusove
Preko križa razapete,
Z dvama čavlim probodene.
Slavne prsi Isusove,
Slavne prsi Isusove
Sangijon su probodene.
Slavne noge Isusove
Niz križ dole položene,
Niz križ dole položene,
Z dvama čavlim probodene.
Kunda trnci dopirali,
Svetu krvcu prolivali,
I po stinan i po zemlji
Stinčić se raspadale,
Stinčić se raspadale
Cvijeće ruža cvatijale,
Dva anđela znadijaše,
Cvijeće ružu pobirkaše,
U kitice sakićaše,
U vinčić savezaše,

U kalež je izlivaše,
Gori Bogu podizaše.
Nebesa se otvoriše,
Slavna zvona zazvoniše,
Anđeli se pokloniše.
Sam Bog sjedi i besjedi
I š njin Diva okrunjena
U začetlju neskrvljena.
Ona sjedi i besjedi:
"Ko bi ovu mol molija,
Mol molija i umija
U korizmi svakog petka,
Svakog petka po pet puta,
U subotu sedam puta,
U nedilju devet puta,
Tri bi duše saranija,
I očevu i majčevu
I onoga ko govori."
Sine Božji, budi faljen
Po sve vike vikov. Amen.

15. Prvi stih popijevke: O ISUSE, DEVLET MOJ
(Posebni naslov):

PJEVAČ:

Ime i prezime: CVIJA MARIĆ

Starost: 80 godina

Zvanje: domaćica

Rodom iz: Orlja, župa Stolac

Ostali podaci o pjevaču: voli pučku popijevku i rado je pjeva

ZAPIS:

Nadnevak: 5. prosinca 1991. godine

Mjesto: Orlja, župa Stolac

Pokrajina: Hercegovina

Ime zapisivača: Niko Luburić, svećenik mostarske biskupije

Tiskano (da - ne): ne

♩ = 108

O I - su - se de - vlet moj,
pri Te - bi je ži - vot moj.

O Isuse, devlet moj,
Pri Tebi je život moj.
Kad se Tebe promislím,
Sve mi grijeha oprostiš.
Nikoga se ne bojím,
Neg' Isusa i Jezusa.
Isus nam je gvardijan
I Divica Marija.
Koja Boga rodila
I svetoga Ivana.
Krsti mene Ivane
Radi Boga i vjere.
Svemu puku na veselje,
Mrtvim dušam' na spasenje.
Spasi Bože duše naše
Kano sveto Tijelo vaše.

16. Prvi stih popijevke: O ISUSE, MOG SPOMENA
(Posebni naslov):

PJEVAČ:

Ime i prezime: MATIJA BEŠLIĆ

Starost: 72 godine

Zvanje: domaćica

Rodom iz: Rastovača, župa Posušje

Ostali podaci o pjevaču: djev. prezime Dragoja

ZAPIS:

Nadnevak: 27. travnja 1993. godine

Mjesto: Rastovača, župa Posušje

Pokrajina: Hercegovina

Ime zapisivača: Niko Luburić, svećenik mostarske biskupije

Tiskano (da - ne): ne

♩ = 46

O I - su - se, mog spo - me - na,
pri - sla - tko - ga tvog i - me - na!

O Isuse, mog spomena,
Prislatkoga tvog imena!
Šta ti biše u radosti
Utičenja toj slatkosti.
Ne izreci jezik ove,
Ne može se pisat slove,

Nego ona jedna duša
 Kojano nas sritno kuša,
 Sritno kuša, vele pita
 Da je manje željna svita.
 Oj rumeni, veni goro,
 Taj si ukaži, željna zoro!
 Željna zora, željno blago
 Di je Isus sunce žarko.
 O Isuse, di si kaži,
 Tebe moja duša traži.
 S tobom živit i umriti
 I uvike vikovati. Amen.

17. Prvi stih popijevke: O ISUSE, ŽELJO MOJA
 (Posebni naslov):

PJEVAČ:

Ime i prezime: MARA LOVRIĆ

Starost: 67 godina

Zvanje: domaćica

Rodom iz: Duži, župa Neum

Ostali podaci o pjevaču: djev. prezime Batinović

ZAPIS:

Nadnevak: 29. travnja 1993. godine

Mjesto: Duži, župa Neum

Pokrajina: Hercegovina

Ime zapisivača: Niko Luburić, svećenik mostarske biskupije

Tiskano (da - ne): ne

$\text{♩} = 76$

O I - su - se, že - ljo mo - ja,

Te - be že - li du - ša mo - ja.

O Isuse, željo moja,
 Tebe želi duša moja.

(Nastavak slijedi)

O hrvatskim rômarskim bistričkim popijevkama iz Međimurja

Miroslav Vuk, Zagreb

(Nastavak)

PREMISLITE, DRÁGI LJUDI

Umjereno ($\text{♩} = 102$)

mf Pre - mi - sli - te, drá - gi lju - di,
 kr - šče - ni - ki lju - blje - ni,
f od Ma - ri - je, maj - ke Bò - žje,
 jê - ni se - dem že - lo - sti!

1. Premislite, drági ljudi, kršćeniki ljubljeni,
 od Marije, majke Bòžje, jêni sedem žalosti!
2. Podignite oči vaše sada ovdí na oltár,
 na jem čete zaglêdati ljubavi Božanske dár.
3. Si smo došli pohoditi Majku sedem žalosti
 kaj dêlniki postánemo v nebi jênih radosti.
4. Je li vidiš kak Marija suze toči, zdiháva?
 Da j' s kamena srca bilo, kaj se nej rasplakalo!
5. Najmre za Sineka svoga, koga je porodila,
 Jêzuška ljubljenoga, koga je odgojila.
6. Prvu žalost je imala zarad Sinka svojega
 kad ga je Herodeš iskal kak dêčeca maloga.
7. Bêžala je ž jim po noći v onom zimskom vrêmenu
 samo da opčuva smrti dêtece narodjeno.
8. Žalosna je bila onda kad vu vrtu se molil,
 s krvávim se znojem znojil, od háharov vlovljen bil.